

(0/38.)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREUANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1·50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2·50

DE DIJOUS A DIJOUS

De la foguera de Barcelona se'n van desprendre no pocas espurnes que sembla que havíen de ocasionar un incendi en tota la nació. Per tot arreu se parlava de secundar la *huelga* general. En algunes poblacions de Catalunya l'foch va pendre, sense que la conflagració durés més temps que a Barcelona. Fora del Principat, ni això. Casi's diria que apena hui ha combustible traballador, y que'l poch qu' existeix està mullat.

Els intents de algunes agrupacions obreras de Madrid van ser ofegats avants d'exteriorisar-se. Tant com les disposicions del govern va contribuir a aquest resultat la pluja, que durant el dilluns, dia senyalat pel cas, sigue incessant en la vila del os.

Tant sols a Murcia y a Cartagena van oferir-se successos de caràcter alarmant, ab la paralisió de tot moviment, clausura de botigas y tota mena de temors de que l'ordre arribés a perturbar-se. Pero la cosa no va passar de això, y al poch temps renaixia la calma material, sino la tranquilitat moral, que aquesta ara per ara es impossible allá y en tota Espanya.

Ha arribat ja'l moment de que'l govern accepti la interrelació que sobre'l successos li havien proposat alguns pares de la patria y qu'ell havia aplasat en virtut de la gravetat de las circunstancies. Ja podrà discutir-se en el Congrés tot lo ocorregut, sense perill de que las passions s'excitin: veurem si's fa bona feyna.

Convenient seria que del debat aclaratiu de las verdaderas causes del últim conflicte, n'exissin quan menos algunes orientacions en el sentit de millorar la situació cada dia mes trista de las classes proletarias. Molt hi ha que fer en aquest sentit, pero es bastant difícil que mentres duri l'actual estat de cosas, mentre el poder estigué vinculat en las dos desacreditadas oligarquías que'l monopolian sense altra mira ni proposit que viurellas á costa del país y atendre á sos numerosos compromisos, pugui realisarse res de verdader profit.

La qüestió social està a Espanya íntima y estretament ligada ab la qüestió política. S'exigeixen al país sacrificis que á penas aquest pot suportar; s'estroncan fonts de la riquesa pública; cada dia aumenta la carestia del articles més necessaris á la vida; Espanya s'està arruinant á ulls vistos. Y en tals condicions res més difícil que aliviar á una classe qu'en rahó de sa situació precaria es la primera que's veu condemnada á sufrir els embarts de la miseria. No 'ns cansarém mai de repetir que avuy com avuy el gran burgès de la nació espanyola es l'Estat ab tots els seus viciosos organismes.

Ha comensat en el Congrés la discussió del projecte del Urzází relativ a la circulació fiduciaria.

No sols la comissió parlamentaria ha presentat el seu dictamen; n'hi ha un altre que suscriu en Villaverde fentli costat algunes persones significades de las minorias, y 's diu qu'en Canalejas també prepara'l seu.

En el fondo reconeixen tots qu'es excessiu el privilegi que disfruta'l Banc, inundant el país de bitllets mal garantits y ocasionant una depreciació en la nostra moneda, causa del malestar econòmic que s'experimenta. Pero tant com contra'l Banc deurián dirigir-se á evitar que l'administració pública pogués valerse d'ell en absolut pera realisar tota mena de operacions despifarradoras. El Banc que hauria de atendre ab preferencia á la industria, al

comers y en general á la producció y al traball, ha vingut fins ara el gran recurs dels nostres ministres de Hisenda. Y multiplicant las novas emissons de bitllets pera facilitarlos al govern, prenen en garantía valors públichs, ha realisat negocis tan segurs com el de canviar un paper sense interès per un altre que'n reporta. De aquí qu'en un país entrampat y que casi no pot ab la seva ànima, 's dongui'l cas inaudit de que l'accionistas del Banc se reparteixin dividends escandalosos que no baixan de un 25 per cent anual.

La gran solució seria que se'ls obligués á contentar-se ab beneficis mòdichs de un cinch ó un sis per cent, y que tot lo restant que avuy s'embutxacaen, se'ls obligués a invertirlo en la compra d'or, al objecte de reforsar las reserves metàlicas, ab lo qual el crèdit aniria restablintse.

De aquesta manera el Banc realisaria una obra de justa reparació. L'or que ha desaparecud tor-

naria á apareixer. L'esponja restituuiria lo que s'ha anat xupant.

PEP BULLANGA

DESPRÉS DEL TEMPORAL

ARRERA de la tempestat, es consolador que brilli'l sol.

El sol es calor, es vida, es sobre tot llum y claretat. Y en las tenebrosas tempestats socials, això es lo que més convé: la claretat, la llum.

Tal com després d'una inundació devastadora contemplm á la llum del sol els estragos que ha produït, ensorrant casas, cubrint de llot els camps

xamosos, deixant sense alberch y sense pá y en la desesperació y la miseria á un gran número de familiars, aixís també després de tot conflicte social plantejat en el terreno de la violència, se'ns apaixen tots els estragos ocasionats per la lluyna: els morts, els ferits, els que han sufert en la seva persona y 'ls seus interessos, els que's troben ab el camp de les seves xamosas esperances redemptoras, devastat, cubert de llot sanguinolent en tota la seva extensió.

A la llum del sol se veu quant trista y tremenda es la realitat del estrago.

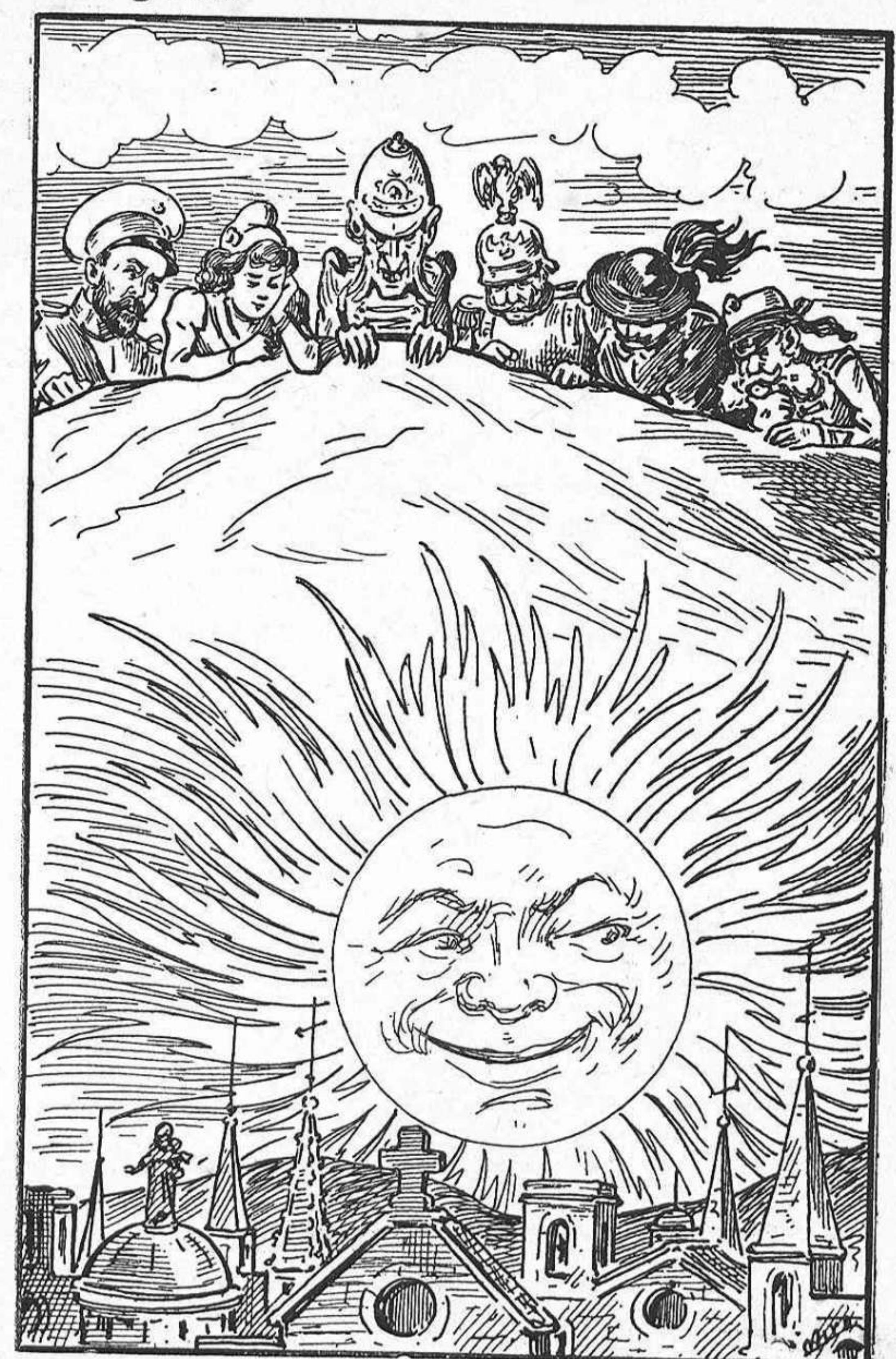
Pero també á la llum del sol la intel·ligència's desvetlla del ensopiment, se refà contra'l terror pànic que l'havia aplanada, y demandant forças á la voluntat se proclama de nou senyora y soberana, y en qualitat de tal recobra'l imperi de la rahó, examina serenament el passat, escruta plena de confiança'l porvenir.

Las nacions extrangeres

AL MITJ DEL FANDANGO

—Núvols, llamps, pedregada... ¡Redimontri! Sembla que això va de veras.

L' ENDEMÀ

—Vaja, lo de sempre. Ja torna á sortir el sol, y aquí no ha passat res.

Prompte veu y reconeix que les inundacions de-
vastadoras, en la major part dels cassos son fillas
de la ruptura del equilibri de las forses naturals. El
régimen benèfich de las plujas queda gravement
perturbat quan desapareix de las montanyas la ve-
getació arbòrea. Llavors á la pluja lenta que rebia
la vegetació com una esponja y d' ella s' empapava
filtrant á la terra per alimentar las fecondes
dénus d' ayuga que portan arreu la prosperitat y la
riquesa, succeixen els xáfechs y 'ls ayguats re-
pentins que tot ho devastan, emportantse'n avall la
terra vegetal, omplint els llits de torrents, rieras y
rius massa estrets per engolirlos, y á la fí desbor-
dantse per sembrar á son pas la desolació y la
ruina.

Així també en els desbordaments de caràcter
social.
—Hi ha que fer alguna cosa per las classes obre-
ras!—exclama tothom.

Y passan las senmanas, passan els mesos, y 'ls
bons propòsits quedan relegats al més lamentable
olvit.

**

Nosaltres som dels que creyem, no que s' ha de
fer alguna cosa, sino que s' ha de fer molt, moltís-
sim; que s' ha de fer tot.

En primer lloc elevar el nivell intelectual del
poble, difundir la instrucció y la cultura, multiplicant
las escolas d' ensenyansa elemental y práctica,
ilustrant y vigorisant la conciencia humana fins a
redimirla de la ignorancia, qu' es el pitjor dels
mals.

Al mateix temps s' ha de facilitar la vida mate-
rial, y 'ls poders públics poden y deuen carregar
sobre la riquesa 'ls tributs que gravitan avuy sobre 'l
consum dels articles de primera necessitat, que ab
tan agovi pesan sobre las classes proletàries. La
contribució progressiva y un gran recàrrec sobre
las herències indirectes, podrían reportar recursos
immensos aplicables á la satisfacció de las necessi-
tats del poble.

En l' ordre social podría dictarse una serie de
leyes protectoras y de concòrdia, unes que comen-
çant per donar personalitat á las agrupacions obre-
ras, regulessin las seves relacions ab el capital y
determinessin la manera de resoldre armònicament
totas quantas diferencias poguessin presentarse; al-
tras que evitessin l' abús que s' exerceix sobre las
donas y noys treballadors; altras que determinessin
las condicions ab que s' han d' exercir determinades
industries contraries á la salut; altras que assegur-
ressin una pensió de retiro al obrer invàlit ó valetu-
dinari; altras, en fí, que fomentessin la cooperació
de consum y de producció.

Hi ha tot un nou mon per crear baix l' influència
directa dels sentiments de humanitat, de justicia y
de pacificació social, y aquesta tasca, ja que no pugui
realisarla l' actual política decrepita, inepta y cor-
rompuda, deu assumirla 'l país y en primer terme
las mateixas classes obreiras, posant en exercici tots
els medis que tenen á las seves mans, y en especial
els drets polítics que 'ls assegurin la deguda repre-
sentació en totes las corporacions públiques.

Serà sempre més fructuosa al bé social y menos
ocasionada á contingencies desastrosoas la lluita qu' emprengui l' obrer proclamant ideas positivas ab
la papeleta electoral als dits, que no la qu' en nom
de puras negacions y al impuls de la desesperació
cega ó de odiosas sugestions realisa, llansantse al
carrer, pistola en mà, contra la forsa pública armada
de mitjans que sembran la mort y donan vida á
una regressió reaccionaria, fatal al poble que s' veu
condenmat á sufrir la baix l' imperi de la forsa
bruta.

P. K.

SERMONET

Estimadíssims oyents:
Ara que han minvat els vents
que la senmana darrera
van omplir de polsagueras
els carrers de la ciutat
y 'ls d' algun poble agregat,
faré, si no us desgàrda,
petá un rato la xerrada;
que ja es sabut que la gent
enraonant es com s' entén,
y fa més una rahó
donada ab bona intenció
que vintiquatre morradas
ó un' hora de bofetadas.

Comeno per declarar
que aquest mon no pot anar
y si en la meva mà estés
tot marxaria al revés;
pero, no fem el criatura
y procedim ab cordura.
L' arreglo d' aquest bullit
creyeu, com algú us ha dit,
portat potser per las ganas,

qu' es qüestió de tres senmanas?

No, estimadíssims germans:
al món, ara com avans,
una cosa no 's transforma
ni pren una nova forma
si no es ab l' intervenció
de la santa evolució,
es á dí, ab passos graduals,
sense interrupcions ni salts.

Mireu la naturalesa,
doctora bastant entesa
y qu' en aquestes qüestions
pot donarnos grans llissóns.

El gall, per arribá ser
l' àrbitre del galliner,
ans que tot—ju ho sabeu prou—
ha sigut un modest ou;
dolsament, poch-à-pocet,
s' ha transformat en pollot;
picant blat de moro y bessas
li han sortit plomas espessas,
y per fi s' ha convertit
en l' animal axerit
que ab ayres de general
fa la ronda pel corral,
y canta y ordena y mana
lo que li dona la gana.

La delicada rosella
avans va sé una poncella,
y avans de poncella, un bri,
y avans un granet mesquí
que la brisa perfumada
feyá corre engassada,
fins que un terrós l' aturá
y al seu abric va grillá.

Quan se vol fé un edifici
qui haurá cap mestre ximplící
qui emprengui la construcció
per dalt de tot? ¡No, senyó!
Primé 's va pels fonaments;
després, ab els elements
que l' operari té á mà,
se comensa á edificá,
y s' alsua un mur ben aixòs,
y 's fa un pis, y se 'n fan dos,
y al sé á l' última filada
se coloca la teulada.

Tot aixó, senzillament,
vol dir que lo més prudent
es, avans de doná un pas,
mirá endavant y endetrás
y no assentir may un peu
sense guayta hont el poseu.
El caminá á tomballóns
dú moltes complicacions,
y un cop un hom ha caygit,
qui gemega ja ha rebut,
apart de qu' es molt sensible,
per impaciencia punible,
malmetre en un santiamén
lo qu' en deu anys s' ha estat fent
y que una volta espillat
tart ó may queda adobat.

No, germans: per fer camí
no s' ha de corré á desdí;
també se 'n fa xano xano,
pian piano ci va lontano:
que val més un pas donat
en terreno apisonat
que cinquanta sobre sorra
hont el peu molts cops s' hi ensorra,
ó al bell mitj d' una fanguera
que us obliga á torná enrera
ab las sabatas rompudas
y las sabates rompudes.

Confio, estimats oyents,
que, si heu estat ben atenis,
sabreu fer d' aquest sermó
la deguda aplicació,
sempre ab la seguretat
de qu' en lo que us hi explicat
no hi ha cap altre objectiu
que mirar si us toca 'l víu
y, contantvos lo més just,
vos estalvió un disgust.

C. GUMA

'opinió de la major part dels obrers
de Madrid, respecte als successos
de Barcelona, la publicava *El Imparcial*, posant en boca del presi-
dent de una important associació
de aquella vila las següents pa-
raulas:

«Lamentém moltíssim lo que passa á Barcelona,
y sentím com el que més els atropellos que sufriren
els nostres companys, pero aquest Centre que
representa un núcleo de 15 mil treballadors, *ni simpatiza ab la huelga ni la secundarà mai*.

»Nosaltres considerém més pràctic per arribar
al fit que 's persegueix, recaudar fons per restaurar
les caixes de reserva, organizar associacions y
fomentarlas procurant que pels medis naturals vagin
millorant las condicions del treball. La tiranies
entre 'l patró y 'l obrer pot deixar d' existir per
actes persuassius, pero no per violències odiosas.
Aixó pensém avuy y seguirém pensant demà, enten-
ment qu' es aquest el camí millor pera conseguir lo
que tots desitjém.»

Amants de que totes las opinións siguin conegu-
das, publiquem aquesta per creure fundadament que
reflecta la de la immensa majoria dels operaris de
Madrid.

La Perdiu es incorregible.

Dels últims successos pretén donarne la culpa als
republicans y ningú la treu de aquesta deria.

Jo ja ho veig: en el partit republicà ha trobat la
valla en que s' han estrellat sempre las seves ambi-
cions reaccionaries, y voldrà carregarli tots els morts,
per alarmar á la gent de bé.

Pero ab la seva conducta sols demostra una cosa,
y es que la perniciosa política basada en l' odi de
classes, aquí l' únic que la fomenta, es el periòdic
que a dreta llei hauria de titularse: *La Veu de la
Calumnia*.

Dels últims successos se'n desprén un fet tan evid-
ent que no pot negar-se.

Ben ó mal dirigida 'ls treballadors barcelonins
varen donar una prova de solidaritat obrera.

Ara sols falta que totes las persones amants de la
llibertat y del progrés, recordantse dels que pateixen,
donguin una prova de solidaritat humana.

Pera coneixement dels que no han tingut ocasió
de llegirho, 'ls participo que *El Correo Español*, eco
autoritzat del rey de les húngares, deya días enrerá:

«El regionalisme es una part de la bandera car-
lista.»

Per mí aixó no té res de nou, pero bo es que 'ls
que s' estan en el cas de saberho, ho proclaimen sense
embuts.

Ara ho troben els autors de totes las desgracias
que afligeixen á la desventurada Espanya: va ser
una gran falta tirar á codillo als candidats obre-
rs que aspiraven á la representació en Corts.

Auy podrian expressar las seves aspiracions, y de
la discussió rahonada n' eixiria la llum per empen-
dre una orientació convenient.

Lo qual val sempre més que tenirlas que inter-
pretar quan el motí brama peis carrers y s' omplen
de ferits els hospitals y de morts els cementiris.

**

Pero lo que s' fa ab els obre-
rs se fa també ab els
republicans, y 's fa pot dirse ab el país en massa.

Sempre son els mateixos polítics sense prestigi
els que fan y desfan á la mida del seu gust, quan
arriba l' hora de que 'ls electors nombrin als seus
representants.

Per aixó entre ells y la nació hi ha un divorci tan
complet, qu' es enterament impossible que l' últi-
ma pugui arribar may á ferse entendre.

La Càmara francesa ha votat una llei sobre la
jornada de vuit horas dels miners.

Segons las seves prescripcions, als sis mesos de
ser promulgada, 'ls miners gosaran de la jornada de
nou horas: als dos anys se rebaixarà mitja hora més,
y dos anys després quedará establet la de las vuit
horas justas.

Se dirà que ab aquests plazos se va molt poch á
poch; pero si's considera que la Càmara estableix
el precedent de regularizar el la duració del treball,
haurà d' estimar aquest fet com una gran conquista.

Y ademés més val avansar poch á poch, que agi-
tar-se molt sense moure's del mateix puesto.

Que ja ho diu el refrà: «Poch á poch se va lluny.»

Deixinme fer una frase, y ja veurán si s' hi fixan,
que no pot ser més oportuna.

Per curar las feridas individuals es precís enven-
narlas; per curar las feridas socials, no hi ha res
millor que cubrirllas ab el vel del olvit.

Y ara qu' ens entengui qui 'ns hagi d' entendre.

L' Inglaterra, quan ningú s' ho esperava, ha fir-
mat un tractat de aliança ab el Japó.

Perdudas á Europa totes las simpatías, Inglaterra
les busca per l' extrèm orient; pero es fàcil que 'l
cap-de-vall ne surti ab las mans al cap.

El Japó té l' hegemonia de aquella part del mon,
y ab l' aliança anglesa acreixerá la seva forsa. Si al
mateix temps els Estats Units continúan enrobustintse,
es més que segur que acabarán per entendres ab
el Japó, y llavoras l' Inglaterra y la vella Europa
cullida entre dos focs, se trobarà en la difícil situació
del ferro, entre 'l mall y l' enclusa.

Aquest perill per llunyá que sembla, pot adquirir
consistencia y realitat.

Teníam fins ara á Espanya la inmunitat parlamen-
taria. Pero ab motiu de alguns suplicitoris de pro-
cessament contra en Blasco Ibáñez, en Lerroux y
en Rodrigo Soriano, 'ls diputats conservadors baix
las inspiracions de 'n Silvela estan preparantse á
demanar que las autorisacions pera processarlos
siguin concedidas.

Està vist que no hi ha llei per justa y arrelada
que sigui, que 'ls conservadors no 's mostrin dispo-
sats á conciliar, sempre que puguin fastidiar als
enemics de las seves idees.

Pero que vajin fent, que al últim serán ells els
fastidiats.

Te rhó que li sobra *El País*, al trassar las se-
güents ratlles:

«Correspon sempre l' esclat á la pressió que s'
exerceix sobre lo que esclata. Baix un régimen ab-
solut com el vigent á Espanya, la protesta ha de ser
sempre més violent y destructora.

Res tindrà, donchs, d' extrany que las revolu-
cions socials estallin primer en els països atras-
sats y brutalment regits per poders personals y oligar-
quias inmorals, reaccionaries y violentas. Allí
ahont vejin que triomfan el frare libidinós, la monja
miraculosa, els polítics corromputs, l' antic régim
men ab sus leyes regressives y la seva Inquisició,
tinguin com á proximacions las revolucions socials més
espontànies.»

No olvidin aquestes consideracions els que vol-
drian acabar fins ab la petita sombra de llibertat
que tenim á Espanya.

TARRAGONA, 25 de febrer

El passat divendres, dia 21, van declarar-se en huelga els obre-
rs tarragonins, sols per secundar als de Barcelona.
Casi tots les botigues estaven tancades, junt ab al-
guns cafès. El comers va tancar al mitj dia. A l' arribada del tren de Reus, (nou y mitja), la plassa d' Olózaga
estava ocupada per uns 150 obre-
rs: passaren uns quants
ensotanats, que van rebre una petita serenata de xiulets
acompanyada de trossos de fang.
Per la tarda, las persones que anaven al sermó de la Catedral, van quedar ab un pam de nas al veure que l' havien suspés,
puig l' ensotanat encarregat de la predica també va de-
clarar-se en huelga. A l' endemà, ó sigui 'l dissabte, tam-
poch van treballar 'ls obre-
rs, pero no obstant, tots las
botigues, cafès y casas de comers tenien obert.
En una reunión que van fer els treballadors al diumenge, van
acordar que ahir, dilluns, se reanudessin tots los tra-
bballan, com així va ferse. Pero, al anar á la feyna els que
fan obres, el merlot negre els hi va dir: «Ja que vos-
tres heu volgut fer festa aquests dos últims dies pe'l

Els espantadissos

Una familia que va anar-se'n á fora per por de la bullanga.

vostre gust, are'n fareu tota aquesta setmana pe'l meu. Es a dir, qu' aquells traballadors, han de fer tota aquesta setmana de *huelga* fosa.

SECUITA, 16 de febrer

Dia de verdader dol per aquesta població sigué 'l 13 del corrent ab motiu de la prematura mort del jove don Joseph Pujolar, mestre d'estudi de aquesta població, defensor acèrquim y constant de la causa republicana. El dia '14 s' verificà son enterrament, el qual fou una verdadera manifestació de dol may vista á la Secuita, proba palpable de les simpatías que gosava 'l difunt. Tot el Centre republicà acompañà á son amic á la última morada, dedicantl una hermosíssima còrona de flors naturals ab sa corresponent dedicatòria. Detrás del fèretre anaven tres noys portant un'altra hermosa corona, recort de B. Tarrida, amic íntim del finat. Al arribar la comitiva al cementiri y mentres els *manteus per ordres superiors* y ab cants desemplats honravan la memòria del difunt, tots els republicans de Secuita se dirigiren al Centre, ahont arribà algo més tard lo Sr. Nougués, advocat de Tarragona, y ab veu conmoguda feu un petit discurs, alabant els drets del finat, que feu derramar abundants llàgrimes á tots els allí presents.

MATARÓ, 23 de febrer

Com una mostra anticipada de la competència que s'originarà 'l dia que l'Estat no pagui al clero, dech diril que aquí's va morir una dona, deixant encarregat que li diguessin cent missas, que ella devia creure suficients per arribar á pòr sana y salva. Pero 'l viudo, fos per falta de té o de céntims, que això no està ben averiguat, lo cert es que per poder cumplir la voluntat de la difunta va resoldre posarlas á pública subasta. Ara bé: hi ha prop de can Laro un establiment de dir missa molt acreditat, tant es aixís que tots els traballs que se li encaren costan un ull de la cara. Al ensunyá 'ls burrots negres de dit establiment una deixa de tantes missas, els va faltar temps per oferirles á dirlas á 8 rals cada una, retassant el viudo la proposta, per massa caras. Hi ha un altre establiment més modest que s'va oferir á dirlas á 5 rals, no determinant tampoc el viudo, á pesar de la multa rebaixa. Per últim, se van presentar uns drapaires establerts a Arenys, que van sempre ab l'alforja al coll mirant á terra, no sé si perque buscan burrals, y's van oferir á dirlas á 4 rals cada una, y en tals condicions no cal dir que varen quedar per ells.

Consultant aquest cas ab una rata de sagristia 'm va manifestar que 'l resultat era igual: que l'ànima de la difunta ja aniria al cel; pero destinada á la classe tercera.

UNA OPINIÓ

IAS enrera, en vigília dels graves successos de Barcelona, reproduïam un notable article del célebre socialista colectivista Mr. Jaurés, que gosa á Fransa de merescuda reputació. Anavam á continar la tasca reproduintne un altre en el qual examina ab gran claretat l'idea de *Huelga general*; pero desistírem de ferho en virtut de les circumstancies y á fi d'evitar erròneas interpretacions.

Auy, creyém que no sols es útil, sino de gran conveniencia, coneixer una opinió tan ilustrada com la del eminent sociólech, sobre un punt que ha sigut objecte de tanta preocupació entre les classes obreras de Catalunya.

Cedim la paraula á Mr. Jaurés:

**

«Si la *Huelga general* se concebeix y's presenta no com l'exercici mes ample y coherent del dret legal de *huelga*, sino com el pròlech y'l pretest de un' acció de violència reaccionaria, es inquestionable que provocarà desde 'l primer instant un moviment de terror y reacció al qual la fracció militant del proletariat no podrà pas resistir.

Y aquesta es precisament la concepció en que s'fixan alguns teorizants preconisadors de la *Huelga general*. Creuen ells que'l paro general de las agro pacions mes importants serà suficient pera determinar la revolució social, es a dir la caiguda de tot el sistema capitalista y l'aventiment del comunisme democràtic y proletari. La vida econòmica del pais—segons els seus càlculs—quedarà suspesa; las vías fèrreas se veurán desertas: el carbó necessari á la industria permaneixerà sota terra; els barcos no podràn acostarse als molls, abont cap obrer descarregarà les mercancies. Per tot arreu la producció y la circulació quedarán paralitzades.

Reinarà naturalment un gran malestar. Al deturarse la producció y 'ls cambis las mateixas classes obreras sentirán la fam, y's veurán impulsadas á la violència pera nudrirse y's apoderarán dels quevuires y dels articles que necessitin ahont se trobin. Se veurán també obligades á portar l'espant als privilegiats, amenassats en sas personas y en sas bens per las iras del proletariat, quals sufriments seculars se sentirán com exasperats per la crisi de la miseria y de la fam. De aquí inevitables conflictes entre la classe obrera y 'ls guardians frenètichs del sistema capitalista. Y de aquí, per conseqüència, al cap de ben pochs días el caràcter revolucionari de la *huelga general*. Donau per sentat els que la preconisan que la forsa capitalista tindrà que dispersar-se per la necessitat mateixa de atendre al moviment mes extens y mes divers, com també que l'exèrcit de repressió tindrà que disseminar-se ofegantse en aquest immens oleaje. Llavors el proletariat, venut l'obstacle en que s'ha estrellat fins ara, y amo al fi del sistema social, instalàra la soberania del trallab.

Fins aquí la concepció. No diré que tingui aquest grau de claretat en tots els teorizants de la *huelga general*. No diré que tots els que la preconisan li donguin aquest sentit. Pero si que tots aquells que veuen en ella l'instrument decisiu de regeneració, significa això ó no significa res.

Pero jo crech que la *huelga* en aquest sentit revolucionari es una idea falsa. Desde 'l primer moment, convé estableir que una tècnica es singularment per judicial quan no pot fracassar una sola vegada sense entranyar pera la classe obrera immensos desastres.

Tinguinto ben entès els partidaris de la *huelga general* així apreciada: es necessari que alcancin la victoria la primera vegada que l'intentin. Si una

huelga general, després de haverse convertit en una gran violència revolucionaria arriba á fracassar, sobre haver deixat en peu el sistema capitalista, l'haurà armat de un furor implacable. La por dels directors y fins de una gran part de la massa general s'entregarà á una llarga serie d'anys de reacció, y'l proletari s'veurà per llarch temps desarmat, aplastat, desfet.

**

Pero qu' es que aquestes probabilitats d'exit existeixen? Jo no les se veure. S' ha de tenir per segur que la classe obrera no s'alsará per una fórmula de caràcter general com serà l'aventiment del comunisme. La idea de revolució social no serà bastant per' arrastrarla. La idea socialista, la idea comunista es prou poderosa pera guiar y ordenar els esforços successius del proletariat. Es pera aproximarse á n'ella cada dia, es pera realitzarla gradualment per lo que s'organisa y lluya. Pero es necessari que la idea de revolució social prengui cos en reivindicacions precises, pera provocar un gran moviment.

Pera decidir á la classe obrera á abandonar en massa las grans fàbricas y á empêndre contra totas las fàbrics del sistema una lluya á fondo plena de sombras y perills, no basta dir: «Comunisme». Per que inmediatament els proletaris preguntarán: «¿Quin comunisme y quina forma hauria de tenir dat cas que demà sortissim vencedors? Y no es per un objectiu massa general y de uns contorns excessivament incerts per lo que s'produxeixen els grans moviments revolucionaris. Necessitan aquests un punt de apoyo sólit, un punt de adhesió precís.

Els principals teorizants de la *huelga general* ho saben bé. Per això acuden á reivindicacions precises, sustancials, com un esquèma pera posar en moviment á la classe obrera. Y esperan que una vegada l'moviment se converteixi forzosament en revolucionari, per ell mateix s'extindrà fins al complert comunisme.

Pero en això está el perill de tal tècnica. Ella enganya á la classe obrera desde 'l moment que s'propone arrastrarla com per efecte irresistible de un mecanisme, més enllà del punt que se li haurà indicat al comensar. Es per l'atractiu de algunes reformas concretes, precises, immediates per lo que se la conduheix á la *huelga general*, y s'imagina que una volta ficada en l'engranatge serà conduïda, casi automáticamente, á la revolució comunista.

Ara bé, jo afirma que en una democracia tot això es contrari á la idea mateixa de la revolució. Jo afirmo que no pot haverhi revolució allí hont no hi ha conciencia, y que 'ls que construeixen un mecanisme pera conduir al proletariat á la revolució casi sense volquerho; que 'ls que pretenden arrastrarli com per sorpresa, van en contra del verdader moviment revolucionari.

Si la classe obrera no es clarament advertida, desde un principi, qu' es pera realizar la entera revolució comunista pera lo que se la posa en *huelga*; si no sab al abandonar las minas, las estacions, las fàbricas, els tallers, que no deu tornarhi sino després de haver conquistat tota la revolució social; sino se l' ha preparada y resulta desde 'l fondo de la seva conciencia, s'veurà desconcertada en el desarrollo del moviment, per la revelació tardana de un plan que no se li haurà sotmés ab la deguda antelació. Y no hi haurà artifici, ni joch de prestidigitació que pugui substituir el fi amagat y de prompte descubert, al fi confessat desde primera hora.

Imaginar-se que una revolució social pot ser el resultat de un equívoc, y que'l proletari pot ser arrastrat més enllà del mateix, es, que se'm dispensi la paraula, una ignorantada. La transformació de totas las relacions socials no pot ser el producte de una maniobra.

Per lo contrari, si s'adverteix á la classe obrera, si se li diu clarament que deu abandonar els tallers per no tornarhi fins y tánt de haverse abolit tot el capitalisme, l'seu instint y'l seu pensament li advertirà prou que no es per la sublevació de alguns días, sino per un esfors immens de organiació continua, la manera de transformar una societat tan complicada com la nostra. Y desdellavoras regularà davant de una empresa tan indeterminada, com se recula sempre davant de lo buyt y tenebrós.

EL TRIUNFO DE LA PREMPSA

conseqüència de la *huelga general*, sis días han estat els periódichs barcelonins sense sortir al carrer.

Y no obstant, may la prempsa havia semblat tan eloquent, tan interessant com aquests sis días.

Cent quaranta quatre horas de silenci han fet mes en favor seu que tots els anuncis y totas las propagandas.

El *periódich* ha triunfat. Potser es aquest l'únich benefici positiu que ha proporcionat la *huelga*.

**

¿Qué se sentia dir per tot arreu durant aquells sis mortals días?

—No sabem lo que passa, no sabem com estém. Sense diaris es impossible viure.

Y 'ls que ho deyan no eran els aixelabrats, els tremedos de sempre, que solen veure en la prempsa una de las fàbrics mes poderosas de la moderna organiació social.

Ho deya tothom, desde 'l mes xich al mes gran; desde 'l que al sentir un tiro s'fregava las mans de gust, al que ni gosava sortir al balcó per por de que las balas anessin á trobarlo á casa.

Ho deya'l capitalista que, privat del diari, no sabia las midas que prenia'l govern ni si l'ordre's restablia ó no.

Ho deya'l industrial, que ignorava si al dia següent hi hauria carn y si s'obririan els establiments.

Ho deya'l mateix *huelguista*, que anava á las pal·piacions respecte á la extensió del paro general y's quedava sense saber si las provincias el secundavien y si 'ls seus companys persistian ó s'inclinavan á cedir.

Barcelona sembla un cego, abandonat de prompte pel seu acompañant.

—Sense diaris,—exclamava—¿qué faig? ¿ahont vaig? ¿com m' ho arreglo?

—¿Quina diferencia d'aquells temps en que de tot lo que succeixia se'n solia donar la culpa á la premsa!

—Si no fossin els diaris,—deya llavors la gent d'ordre—si no fossin aquests paperots, que ab las seves notícies alarman y extravian l'opinió, certas coses no passarien.

La setmana passada tothom, fins aquella gent d'ordre, usava un altre llenguatge.

—Si hi agnés periódichs,—se sentia dir,—si 'ls diaris sortissin, las seves notícies tranquilisarien al públic y donarien una idea aproximada de la realitat dels fets.

—*

Y era la pura veritat.

Digués lo que's vulga, á pesar del general, á pesar del governador civil, á pesar de tothom, la pau no torna á apoderarse dels esperits ni 'l divendres ni'l dissapte.

La normalitat no sembla restablerta, fins que 'l diumenge va sentirse als xicots cridant pels carrers:

—*El diario de la noche...*

Se fonian las sombras y sortia la llum. Tothom respirava.

La prempsa havia triunfat.

FANTÀSTICH

A UN SENYOR QUE 'S DIU ROBERT

Mentre aquí yá Sevilla yá Madrid yá tot arreu qui 'ns administró no ho fassi desinteressadament,
es ben cert senyor Robert que no 'ns regenerarem.

Mentre l'impost dels consums, el d'utilitat (per ells) y altres gabelas iniquas no se'n vagin al burzell,
es ben cert senyor Robert que no 'ns regenerarem.

Mentre els canvis no baixin á un tipo ó xifra prudent; mentre en loch de braus homes seguim sent remat de bens,
es ben cert senyor Robert que no 'ns regenerarem.

Mentre bisbes y canyones jesuïtas, frares, llechs, capellans y monjos omplin l'Espanya per tots indrets,
es ben cert senyor Robert que no 'ns regenerarem.

Mentre el poble no desperti de son allertament donant senyals d'energia com ha dat en altres temps,
es ben cert senyor Robert que no 'ns regenerarem.

Mentre imperi l'caciquisme burllant descardament las lleys santas y del home lo mes sagrat de sos drets,
es ben cert senyor Robert que no 'ns regenerarem.

Mentre hi hagi sangoneras y paràssits famolenchs que la sanch vagin xuclantnos, y 'ns vagin trayent la pell,
es ben cert senyor Robert que no 'ns regenerarem.

Y mentre Espanya no tingui en el Senat y Congrés en loch de bocas que xerrin caps que pensin fredament,
es ben cert senyor Robert que no 'ns regenerarem.

AGUILETA

'SEMPRE 'LS MATEIXOS!

on incurables.
Mentre á Barcelona lo de dalt sembla que se'n havia d'anar á baix, y tot Espanya 'ns mirava ab por y tot Europa ab curiositat profunda, s'abren en què s'ocupaven els grans politichs de Madrid?

En veure si, pescadors eterns, s'aprofitan d'aquell riu revolt per pescarhi alguna ganancia.

En Dato va corre á casa en Silvela ab las primeiras notícies de la cosa.

—Don Paco, aleluya! Barcelona està que bull: la tropa ocupa 'ls terrats, els arbres de la Rambla y 'l cim del Tibidabo. Hi ha no sé quants cents morts y una pila de mils ferits... ¿Qué fem?

—Al Congrés!

Entre tant, el duch de Tetuan y en Romero Roble de conferenciacions també per la seva banda.

—Això es magnific!—deya'l senyor de la barra.

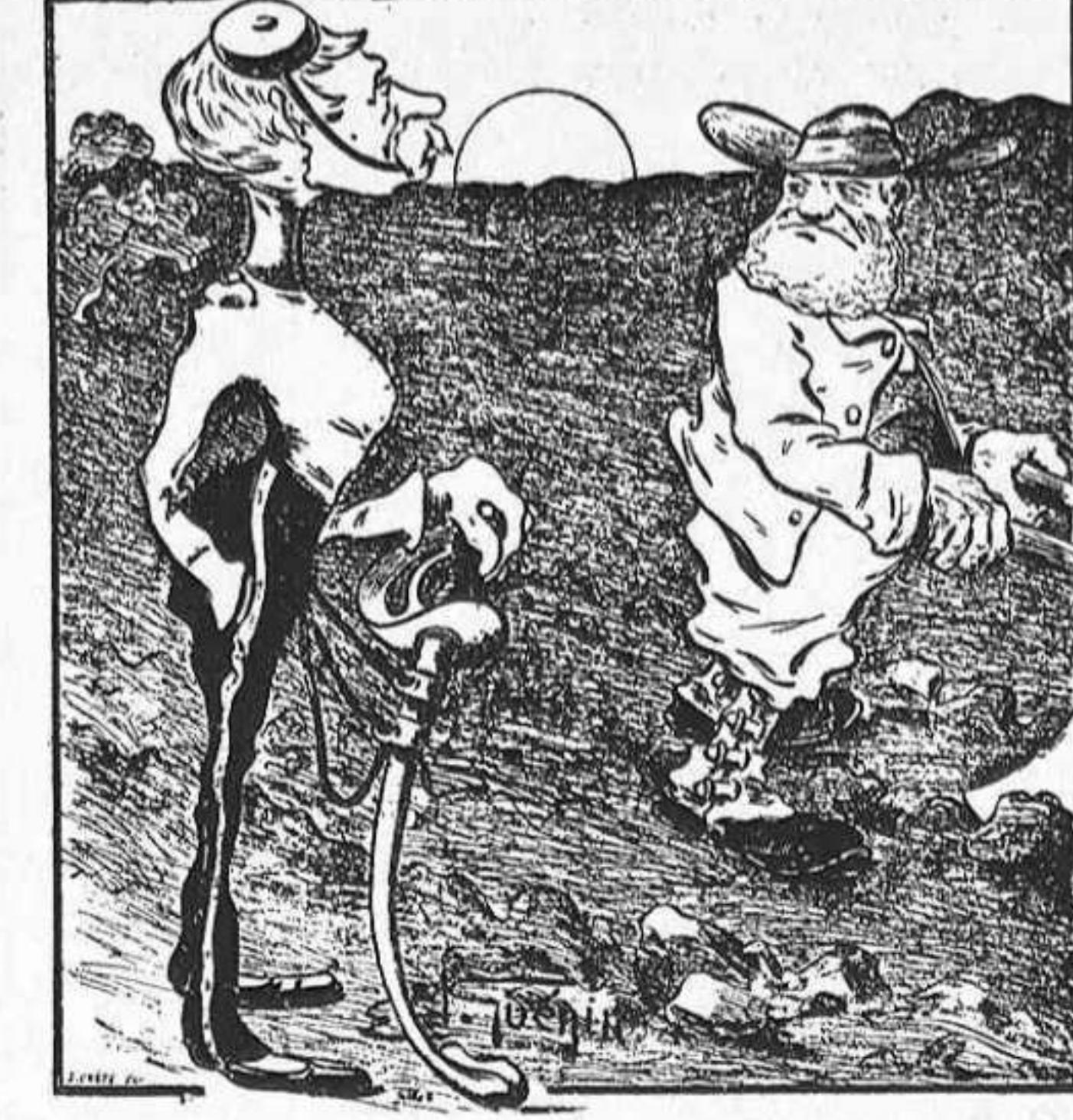
—La segona capital d'Espanya entregada en brasos de l'anarquia; l'artilleria pels carrers, onze barris pulverisats, la Catedral convertida en dipòsit provisional de cadàvers... ¿Qué li sembla que hem de fer?

—Al Congrés!

Y al Congrés se'n anaven els uns y 'ls altres, resoltament decigits á... ¿A què?

—A ajudar al govern ab las seves llums pera posar terme á aquella espontosa situació? A oferir solucions al problema plantejat en els carrers de la ciutat

LA CARICATURA AL EXTRANGER

—Traballa, boer, traballa!... Pots estar ben segur de que la teva cultita 'ns la menjarem nosaltres.

—Ja ho sé; per xó sembro civada.

(De *L'Impartial*, de Nancy.)

comtal? A estudiar la qüestió obrera ab serenitat y alteza de mir

que utilisantlas la nació pugui obtenir un benefici tan considerable que 's calcula no baixará de uns setanta milions de franchs.

¿Y ara que fan? ¿Cóm es que 's quedan ab un pam de boca oberta?

Vaja, tánquinal y dignin:—Ah, *bueno!*—quan els participi que la casa real á que 's refereix la present noticia, es la casa real italiana.

A Oviedo hi ha un bisbe que adoctrina al seu remat, donantli com á propias y de la seva cullita, pastorals que tradueix literalment del francès.

Fins ara's fusellavan obras destinadas al teatro. Pero ara fins els documents episcopals.

Davant de aquest fet no hi haurá pochs autors del gènero xich que dignin:

—Jo també hauria sigut bò per bisbe.

El govern de Méjich ha encarregat á Espanya la construcció de 45 mil fusells maüisers.

Fusells y toreros es ja casi lo únic qu' exportém á n' aquell país que un dia va ser nostre.

Una anècdota curiosa.

Acostuma á passar l'hivern als encontorns de Nissa, habitant una superba torre, l'rey dels belgues Leopoldo.

El qual per arribar més prompte al seu domicili, acostumava á travessar al biaix uns terrenos de un particular, situats davant de la porta de casa seva. Era rey y's creya que podia ferho.

Pero l' amo dels terrenos, ciutadá de la república francesa, li va fer comprender que alló no era lícit, prevenintl qu' en lo successiu s' abstinguerà de ficarse dintre de la seva propietat, per no veure's obligat á citar-lo davant dels tribunals de justicia.

Il·lavor D. Leopoldo va mostrar desitjos de comprarli 'ls terrenos, sense reparar en el preu; pero 'l propietari li va respondre que ni que li dongsés tota la seva fortuna y la corona á sobre, estava disposat á cedir-li lo que pretenia.

Aquí tenen el cas de un rey y un particular, que sab ferse respectar al amparo de la ley comú.

Ara bé; si aquest conflicte s' presenta entre dos nacions (no es veritat que fora molt possible que la cosa acabés á escopetadas?)

Ara si que anirém bò.

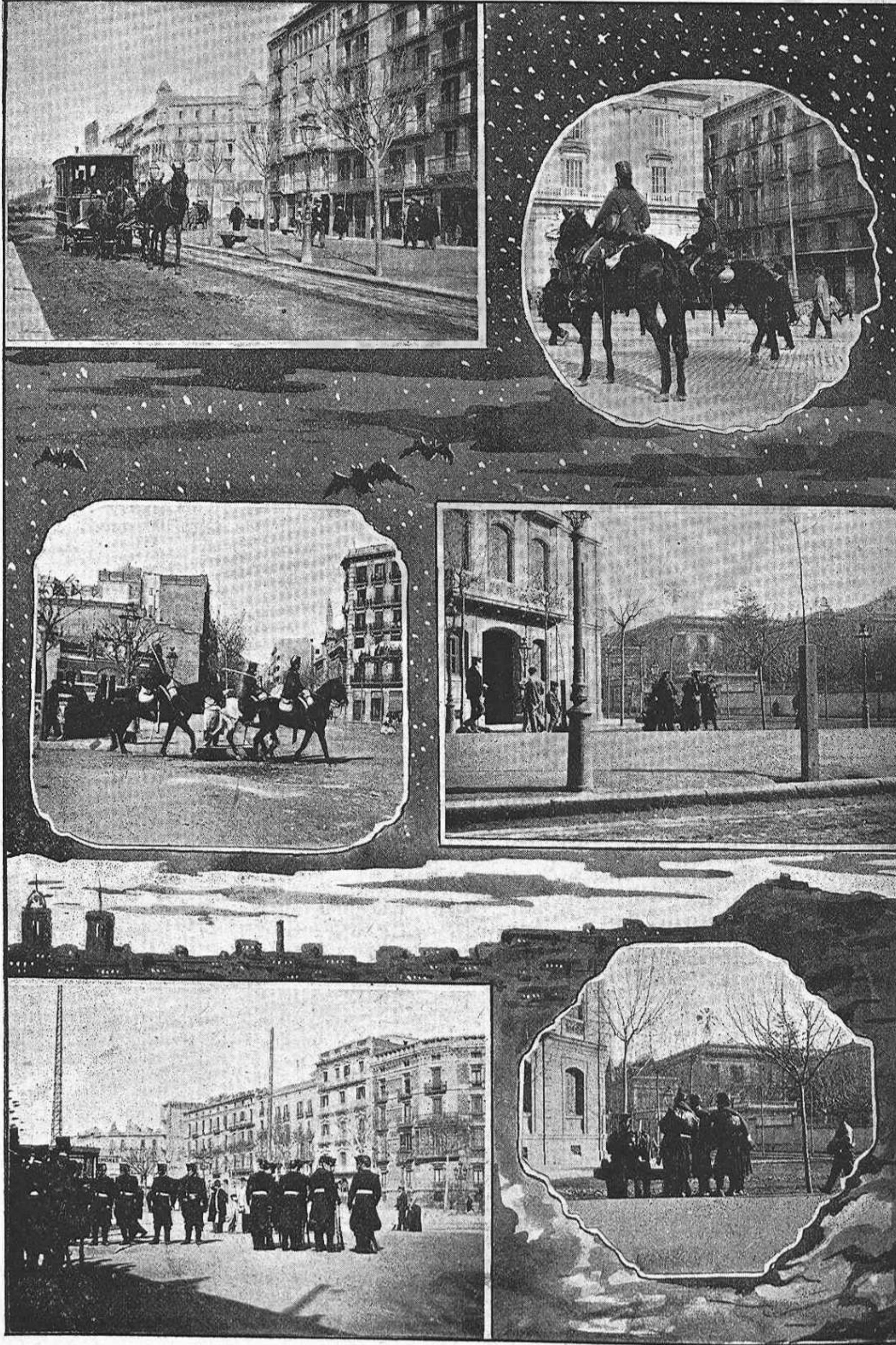
¿Saben per qué?

Perque s' ha donat ordre terminant en el Congrés de que «por los pasillos de la Cámara no pueda circular nadie que no lleve sobre la cabeza sombrero de copa.»

Fins ara era aquella la casa dels tarats.

No n' hi havia prou y en lo successiu serà la casa dels tarats y dels tarots.

Durant els días de «huelga»

Notas é impresións.

L' únic que queda en peu

Ja pot havern'hi de desgavell y trencadissa: ells tan frescos com si tal cosa, jugant sempre 'l mateix joch.

Una nota de Turín.

Va declarar-se en aquella ciutat una huelga casi general, havent signat els iniciadors de la mateixa 'ls treballadors de la fàbrica del gas.

No hi havia medi de resoldre 'l conflicte; si 'ls

huelguistes estaven tossuts, tossuts estaven els patrons.

Y com no sigui convenient permaneixer en aquesta actitud, perjudicial á uns y otras fins al dia del judici final, «qué varen fer?»

Una cosa molt senzilla: confiar la terminació de les seves diferencies á la resolució del arcalde de la ciutat. Y en pocas horas va tenir fi un conflicte que amenassava prolongarse indefinidament.

Tractantse de una huelga de gasistes, val la pena d'encendre aquest metxero porque 's pugui llegar el seguent aforsme:

«En certas ocasions val més una capa mal tallada, que tenirse que quedar sense camisa.»

Diu un telegrama:

«En Sagasta s' veu obligat á guardar llit, afectat de un atach de bilis.»

Ja comprendrà que això de la bilis es una camama de les sevas.

Quan se fica al llit, alguna de cap ne porta.

Y á copia de刮tarse la barba, se pot dir que s' efectua la còpula de la barba ab el tupé. Y aquestas coses lletjas se fan sempre al llit.

Uns marinos de guerra inglesos estaven esmorzant ab gran alegria en una fonda de Santiago de Galicia.

Un estudiant va penetrar en el menjador donant un crit de «Viva Krüger!»

Els inglesos van posar-se serios; la broma que feyan se 'ls va ficar dintre del cos, y sense dir una paraula van sortir de la fonda.

Aquest crit de l'estudiant de Santiago hauria de adoptarlo 'l mon enter, pera llansarlo á totas horas á la cara dels butxins del Transvaal.

El govern está reclutant homes de color naturals de Cuba y Puerto Rico per enviarlos á prestar el servei de guarnició en las possessions del Golfo de Guinea.

Encare qu' es més propi que hi vajin ells que no 'ls fills de la península, tinch per segur qu' en aquest joch de blanxs y negres, al cap-de-vall Espanya hi perdrà tots els quartos que hi atravessi.

COLLICIONS

1.º XARADA.—Se vi illa.
2.º ANAGRAMA.—Prades—Pedras.
3.º TRENCA-CLOSCAS.—La casa de dispesas.
4.º LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Girassol.
5.º GEROGLÍFICH.—Entremaliada.

ENDEVINALLAS.

XARADA

Jo no vull ser pas total
que ab això no hi entenç res,
y no 'n vull ser ni que 'm donguin
á mans plenes tres-invers.
No vull ahar á té 'l bobo'
pera divertí als demés
exposantme á que un *hu tersa*
sense gastar cumpliments
m' envihí á sopà ab Sant Pere
en lo temps de dir Amen.

J. FERRÉS GAIRALT

SINONIMIA

La Tot ha fet escudella
per ella y pel seu marit
y li ha fet tan tot ella
que no li ha fet pas profit.

ANTONI FELIU

TRENÇA-CLOSCAS

SALDONI MONTLLEÓ

Formar ab aquestas lletras el títol de una pessa catalana.

D.ª MARIETA BRAFIM

ROMBO

Sustituir los punta per lletras que llegidas vertical y horizontalment diguin: 1.º ralla: Consonant.—2.º Part del cos.—3.º En la música.—4.º Nom de dona.—5.º En totas las casas n' hi ha.—6.º Número, y 7.º Vocal.

ALBERTET DE VILAFRANCA

GEROGLÍFICH

SOLDAT

SOLDAT

LUTJOS

JOAQUIM SARAGONÉ

CORRESPONDENCIA

Caballers: Uanrebig, Un pà de màquina, Gervasio, Robespierre de la Ronda de Sant Pau, Estevet de Vilanova, A. Rosell, Joseph y María, Tres tolstoistas y Nitotet: Han fet un pd com unas hosties.

Caballers: Antoni Feliu, Dos calisays, Un enemic dels bárbaros y Rosendvelt 2.º: Això son figas d' altre paner.

Caballer: Ego Sum: Sentim el perçans y al mateix temps celebrem el resultat satisfactori. Li hauríam dedicat una oda épica, pero no hem trobat cap consonant á mauser.—B. Ramentol: Tenim el gustoso de participar li que probablement s' insertarà en un dels números que vosté sollicita.—M. R.: Gracias, bon home; y deixis veure mes sovint, avants no se li rovelli la facilitat.—Xino Manso: Y tant xino! Y tant manso!—Joan Aupí y Palau: La seva intimitat es detestable; y els cantars bilingües dolentíssims. Ja ho veu, un mes y mitj per contestarli, si n' estarém convensuts.—J. C. P.: No està malament; pero ja n' havém rebut d' altres ab el mateix assumptu.—J. S. G.: Avant d' atrevirme ab aquest gènere es convenient, quan menys, escriure ab correcció.—M. Carbó d'A.: Això no es nou, pero es passadó. Veurem.—Magre de la Kica: No sirban.—A. Ribas Ll.: En el sonet no hi ha un sol vers ben accentuat. Ademés, per tenir condicions de sonet, falta que dugui alguna cosa. Y, la vrichtat, diu molt poch... en favor de vosté.

Imprenta de LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.